

Pedeseti rođendan "bez krova nad glavom"

Piše: Marija KNEŽEVIĆ
Snimio: Zvonko KUCELIN

Pedesetu obljetnicu manifestacija Čovjek i more dočekala je zatvorenih vrata Galerija umjetnina, i zbog toga se okrugli rođendan jednog od najstarijih i u životu grada najvažnijih kulturnih događanja u gradu ograničio samo na prostor Gradske lože.

Galeriju umjetnina to nije spriječilo u uspješnom prikazivanju povijesti Čovjeka i mora, što je učinjeno dokumentarnom izložbom s pomoću pet plazma televizora na kojima su u slide showu prikazuje oko pet stotina fotografija koje su obilježile pola stoljeća postojanja manifestacije. Osim toga, u prostoru Lože, odnosno improviziranom "darkroomu" posjetitelji mogu pogledati i autorski fim Vlade Zrnića, crno-bijeli "Ulični događaj braće Brkan", prvi put prikazan na 15. trijenalu i napravljen kao hommage Anti i Zvonimiru Brkanu, utemeljiteljima "zadarske fotografske škole", pokretačima Čovjeka i mora i ljudima koji su postali sinonim

Galeriju umjetnina ograničenost prostora nije spriječila u uspješnom prikazivanju povijesti Čovjeka i mora, što je učinjeno pomoću pet plazma televizora na kojima su u slide showu prikazuje oko pet stotina fotografija koje su obilježile pola stoljeća postojanja manifestacije

S otvorenja izložbe - Hrvoje Perica, Ljubica Srhoj-Čerina, Živko Kolega...

zadarske fotografije i hrvatskim fotografima koji su stekli svjetsko priznanje.

Bez "muka po prostoru" s kojima se manifestacija susre-

la, ove bi godine bilo otvoreno njeno 18. izdanje. Sve je počelo 1957. godine kada je međunarodna izložba umjetničke fotografije Čovjek i more pokre-

nuta u okviru Ribarske izložbe i festivala. Od 1963. izložba postaje bijenalna i preuzima ju Moderna galerija, današnja Galerija umjetnina. Izložba je

izbjegla termin umjetnička fotografija, dopustivši tematsku širinu koja je omogućila uključivanje "life" fotografije, dokumentarne i povijesne, fotografiranje arhitekture i slično. Od 1976. godine Čovjek i more je

bio je biti održan 1992. godine, ali zbog rata je otvaranje izložbe odgođeno. U kasnu jesen iste godine za kraćeg primirja promoviran je katalog izložbe. Izložba je otvorena 22. kolovoza 1995.

Izložba je kroz godine predstavila brojne fotografe svjetskog ugleda poput Ralpa Gibsona, Marca Ribouda, Alana Sekule, jednog od najznačajnijih svjetskih fotografa Jacquesa Henrija Lar-

za koju još nisu određeni nikakvi datumi, Kneževa i Providurova palača, u kojoj godinama dio zauzimaju prostorije galerije, trebala bi se pretvoriti u Baštinski muzej, odnosno Centar za baštinu kako glase njegovi radni nazivi. Kada će se to dogoditi još nije poznato, no prilikom otvorenja gradonačelnik Živko Kolega okupljenima je kazao kako Grad uskoro planira raspisati natječaj za izvođača radova.

Prijedlog idejnog muzeja, odnosno centra napravili su muzeolog dr. Tomislav Šola, Gradsko poglavarstvo Zadra, ravnatelj Narodnog muzeja Hrvoje Perica i kustosi Narodnog muzeja, dok je programsku podlogu izradio arhitektonski biro Urbane tehnike iz Zagreba.

Govoreći o dugoj tradiciji fotografije u Zadru uz neizbježno spominjanje braće Brkan gradonačelnik je posebno istaknuo djelovanje Antuna Travirke, koji svojim djelovanjem godinama sustavno radi na promociji zadarske fotografije i fotografije u Zadru. Travirka se, podsjetimo, još 1982. godine kada je bio upitan nastavak održavanja Čovjeka i mora kao tadašnji voditelj Galerije odlučio na pristup koji će imati autorski predznak.

- Slažem se s time da bi ovaj festival fotografije svoje mjesto trebao pronaći u budućem zadarskom muzejskom kompleksu - kazao je Kolega.

Galerija umjetnina, kako sada stvari stoje, još neko dulje vrijeme neće otvoriti vrata. Prema planu u budućnosti za koju još nisu određeni nikakvi datumi, Kneževa i Providurova palača, u kojoj godinama dio zauzimaju prostorije galerije, trebala bi se pretvoriti u Baštinski muzej, odnosno Centar za baštinu kako glase njegovi radni nazivi. Kada će se to dogoditi još nije poznato, no prilikom otvorenja gradonačelnik Živko Kolega okupljenima je kazao kako Grad uskoro planira raspisati natječaj za izvođača radova

Na triennaleu su do sada izlagali brojni priznati fotografi - Francesco Fontana: "Los Angeles"

trijenalna izložba. Nakon krize koncepcije ona se mijenja 1982. godine.

Uskoro natječaj za Baštinski muzej/Centar za baštinu?

- Četrnaesti trijenale tre-

godine, prvi put u izložbenom paviljonu Gradskoj loži s koje su netom skinute zaštitne skele, što je bio i simboličan čin koji je za nas značio kraj ratne opsade Zadra - kazala je prilikom otvorenja izložbe voditeljica Galerije umjetnina Ljubica Srhoj-Čerina.

tigues, te zadarskih fotografa Jose Špralje, Zvonka Kucelina, Mladena Radolovića Mrlje, Alfreda, Petričića i Stipe Suraća.

Galerija umjetnina, kako sada stvari stoje, još neko dulje vrijeme neće otvoriti vrata. Prema planu u budućnosti